

TÜSİAD

Brüksel

Avrupa İş Dünyası Gündemi

ŞUBAT 2012 SAYISINDA:

TİCARET
AR-GE
FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI
FİNANS SEKTÖRÜ
EKONOMİ

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR - AVRUPA ÖZEL SEKTÖR KONFEDERASYONU

MERKEZ : 46 Meşrutiyet Caddesi Tepebaşı 34420 İstanbul Türkiye Tel : 90 212 249 11 02 Faks : 90 212 249 09 13
ANKARA : 39/4 İran Caddesi Gaziosmanpaşa 06700 Ankara Türkiye Tel: 90 312 468 10 11 Faks: 90 312 428 86 76
AVRUPA BİRLİĞİ : 13 Avenue des Gaulois 1040 Brüksel Belçika Tel : 32 2 736 40 47 Faks : 32 2 736 39 93
ALMANYA : 28 Märkisches Ufer 10179 Berlin Almanya Tel : 49 30 28 87 86 300 Faks : 49 30 28 87 86 399
FRANSA : 33 Rue de Galilée 75116 Paris Fransa Tel : 33 1 44 43 55 35 Faks : 33 1 44 43 55 46
A B D : 1250, 24th Street N.W. Suite#300 Washington DC 20037 USA Tel : 1 202 776 7770 Faks : 1 202 776 7771
ÇİN: Lufthansa Center,EUCCC/C-319, 50 Liangmaqiao Rd, Chaoyang-Beijing 100125 T: 861064622066 F: 861064623206

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateş – Gamze Erdem Türkelli bxloffice@tusiad.org

www.tusiad.org

BUSINESSEUROPE, Avrupa Özel Sektör Konfederasyonu olarak AB üyesi ve aday ülkelerden özel sektör temsil kuruluşlarını bünyesinde topluyor. Avrupa iş dünyasının ortak sesi olarak AB kurumları ve hükümetleri tarafından resmen Avrupa özel sektörünün temsil kuruluşu olarak tanınıyor.

Uzman komiteleri, ihtisas komisyonları ve en üst düzey siyasal ve ekonomik girişimleriyle BUSINESSEUROPE AB siyaset oluşturma ve karar alma sürecinin temel direklerinden biri olarak etkinliklerini sürdürüyor. Türkiye'den TÜSİAD ve TİSK BUSINESSEUROPE'un tam üyesidirler.

Bu bültende aylık olarak Avrupa iş dünyasının öncelikli konularını ve bunlar etrafında oluşan siyaset gündemini özetlemeyi hedefliyoruz.

Dr Bahadır Kaleağası

Uluslararası Koordinatör

AB ve BUSINESSEUROPE nezdinde

TÜSİAD ve TİSK Daimi Temsilcisi - Brüksel

BUSINESSEUROPE

- BUSINESSEUROPE **Tayvan** iş heyetiyle bir görüşme gerçekleştirdi. Yapılan görüşmede AB'nin genel olarak Asya ülkeleriyle ticareti ve AB'nin bu ülkeler üzerindeki rolü, AB-Tayvan ilişkileri görüşüldü. Her iki taraf da iş fırsatlarının daha fazla genişletilmesi gereğine dikkat çekerken, olası bir ikili ticaret anlaşması imzalanmasının her iki tarafa sağlayacağı faydalar konuşuldu. BUSINESSEUROPE bu konunun AB siyasilerinin alacağı bir karar olacağını vurguladı. Karşılıklı yatırımların artırılması, teknoloji konusunda işbirliğinin geliştirilmesi ve hizmet piyasasının karşılıklı olarak açılması yoluyla mevcut iş bağlantılarının daha da güçlendirilmesi görüşü paylaşıldı.

Komşu Ülkeler Politikası

- BUSINESSEUROPE Genel Direktörü Philippe de Buck AB Komisyonu üyeleri Andris Piebalgs, Karel

De Gucht ve Stefan Füle'ye 20 Şubat tarihinde gönderdiği mektupta Avrupa iş dünyasının AB Komşu Ülkeler Politikası'na attığı önemin altını çizdi. De Buck mektubunda Komşu Ülkeler Politikası kapsamındaki ülkelerle ekonomik işbirliğinin özellikle yapısal reformlar, artan rekabet ve daha yoğun sınırötesi ve bölgesel bütünleşme ile artırılması gerektiğini belirtti. Mektupta AB'nin komşu bölgelerde sivil toplumu ve özellikle de ulusal **iş dünyası kuruluşlarını** güçlendirmek için deneyim paylaşımı ve destek sağlaması gerektiğine dikkat çekildi. BUSINESSEUROPE Genel Direktörü De Buck Avrupa iş dünyasının bu şekilde iş dünyasının da derin ve kapsamlı serbest ticaret anlaşmaları kapsamında ulusal yasal düzenlemelerin AB müktesebatıyla uyumlu hale getirilmesi sürecine hazırlanmasını desteklediğini de kaydetti. [Ayrıntılı bilgi için](#)

Ticaret

- AB Komisyonu AB iş dünyası açısından **ticaret ve yatırım engellerine** ilişkin bir rapor yayımladı. Küresel ekonomik krizin yol açtığı baskılar nedeniyle korumacı önlemlerin arttığına işaret edilen Komisyon raporunda dış ticaret payı çok yüksek olan Avrupalı işletmelerin bu durumdan olumsuz etkilendiğinin altı çiziliyor. Rapor ayrıca AB'nin altı stratejik ekonomik ortağı olan ABD, Çin, Hindistan, Japonya, Mercosur ülkeleri ve Rusya piyasalarına erişiminin önündeki engellerin kaldırılmasında kaydettiği başarıyı değerlendiriyor. Raporda her ne kadar bazı alanlarda kısıtlı başarı sağlandığı belirlense de, Avrupalı şirketlerin bu önemli piyasalara erişiminde ticaret engellerinin genel anlamda halen ortadan kalkmadığı vurgulanıyor. Bu engellerin ortadan kalkmasıyla Avrupalı şirketler ve kişiler için yeni ihracat ve yatırım olanaklarının ortaya çıkması isteniyor.

Rapor içeriğinde ele alınan bir bölümde Rusya ve Rusya'nın DTÖ'ye katılım sürecinin otomotiv ve araba yedek parça sektörlerinde ticaretle ilişkili yatırım tedbirleri, gümrük uygulamaları, fikri

mülkiyet haklarıyla ilişkili konular, sağlık ve bitki sağlığı gibi öncelikli alanlarda engellerin kaldırılmasına yardımcı olması konuları inceleniyor. Ayrıca Çin ile ticari ilişkilerde yatırım katalogu ve bilgi-iletişim güvenliği; Japonya ile mali hizmetler; Arjantin'de ithalat lisansları, ve Brezilya'da kamu alımlarında %25 tercih payı engellerin kaldırılması konularında Avrupa iş dünyasının yararına istenen sonuçların elde edilemediği sonuç alınmadığı belirtiliyor.

Avrupa özel sektörünü temsil eden BUSINESSEUROPE da konuya ilişkin yapmış olduğu basın duyurusunda Komisyon'un küresel ekonomiyi koruyucu önlemlerden uzak bir ortam haline getirme çabaları övgüyle karşılanırken, yıllık yaklaşık 1 trilyon €'luk ihracatı bulunan Avrupa özel sektörünün karşı karşıya kaldığı bazı güçlüklerle de dikkat çekiliyor. BUSINESSEUROPE ticaret engellerini ortadan kaldırmak amacıyla etkin bir politika izlemeyi tercih ediyor ve gerekli durumlarda AB'nin Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) nezdinde harekete geçmesini savunuyor. BUSINESSEUROPE önerileri arasında şunlar yer alıyor:

- İş dünyasıyla işbirliği yaparak ticaret engellerinin ortadan kaldırılması;
- AB piyasalara erişim takımının güçlendirilmesi;
- İkili siyasi zirvelerin iki taraf arasında ticaretle ilgili hassas sorunların çözümleneceği platformlar olarak değerlendirilmesi;
- Diplomatik görüşmelerden sonuç alınamaması durumunda DTÖ anlaşmazlıkların çözümü mekanizmasının kullanılması;
- AB'nin gelecekte yapacağı anlaşmalarda piyasalara erişim ve yatırım konularının en iyi şekilde kurgulanması. [Ayrıntılı bilgi için](#)

- AB Komisyonu Ticaret Genel Müdürü Jean-Luc Demarty BUSINESSEUROPE Dış İlişkiler Komitesi'nin toplantısına katılarak, Dünya Ticaret Örgütü çatısı altındaki Doha Kalkınma Gündemi ve

AB'nin halihazırda yürüttüğü ikili ticaret anlaşmalarında kaydedilen gelişmeleri paylaştı. Avrupa iş dünyası ikili ticaret ilişkilerinin gelişmesi konusundaki desteğini yinelerken, özellikle Hindistan ve Kanada ile sürdürülen müzakerelerde Avrupa iş dünyası açısından hassas noktaları bir kez daha vurguladı. Avrupa iş dünyası Hindistan ile serbest ticaret anlaşması kapsamına hizmet sektörünün, kamu mal alımlarının ve alkollü içeceklerin de dahil edilmesini istiyor. Otomotiv sektörünün de Hindistan'a yönelik hassasiyetleri bulunuyor. Kanada ile imzalanacak anlaşmada ise yerel yönetimler düzeyinde kamu mal alımlarına da Avrupalı şirketlerin katılım hakkının sağlanması yönünde talepler bulunuyor.

Jean-Luc Demarty olası bir ABD-AB kapsamlı ekonomik ve ticari anlaşması konusunda ise özellikle ABD tarafında siyasi bir kararlılık olduğunu, ABD'de yönetimin değişmesi halinde bile ABD'de bir karar değişikliği olmasının beklenmediğini belirtti. Avrupa iş dünyası AB-ABD arasında kapsamlı bir ticaret anlaşması imzalanması konusunu son derece olumlu karşılıyor. Anlaşmanın sadece gümrük vergilerini değil, ticaretle ilgili başka konuları en geniş şekilde kapsaması isteniyor. Bu konuyla ilgili olarak 20 Mart'ta İngiltere, Almanya, İtalya, Polonya ve Fransa gibi ülkelerin sanayi ve iş federasyonları ile BUSINESSEUROPE Başkanı Thumann Washington D.C.'de bir dizi temaslarda bulunacak. Bu çerçevede ABD Ticaret Odası ile ortak girişimlerde bulunulacak. [Ayrıntılı bilgi için](#)

Ar-Ge

- BUSINESSEUROPE AB'nin araştırma ve yenilikçilik alanında kullanılacak mali araçlarının daha etkin bir şekilde düzenlenmesi amacıyla ortaya konan **Ufuk 2020** girişiminin ve bu kapsamda verilecek fon tutarının 55 milyar €'dan 80 milyar €'ya çıkarılmasını kararını memnuniyetle karşılandığını belirtti. Bununla birlikte, BUSINESSEUROPE sanayi kuruluşlarının Ufuk 2020 programına katılımlarının artırılması için süreçlere ilişkin kuralların basitleştirilmeye devam edilmesi gerektiğini de vurguladı. Bu kapsamda

toplam mali kaynakların en azından %35'inin iş dünyasının Ufuk 2020'ye katılımı için uygun bir ölçüt olarak kabul edilmesini öneren BUSINESSEUROPE, yenilikçi projelerin finansmanı hedefinin AB araştırma ve yenilikçilik politikasının etkinliği için gerekli olduğunu da vurguladı. BUSINESSEUROPE ayrıca Ufuk 2020'de belirlenen bilimde başarı, sanayide liderlik ve toplumsal zorluklarla başa çıkma stratejik hedeflerinin AB'nin araştırma ve yenilikçilik alanındaki çabalarını yoğunlaştırması gereken alanlar olduğu yolunda fikir birliğini de beyan etti. BUSINESSEUROPE bu stratejik hedefler arasında eşgüdümün sağlanmasının ve Ufuk 2020 kapsamında Çerçeve Programı, Rekabetçilik ve Yenilikçilik çerçeve Programı ve Avrupa Yenilikçilik ve Teknoloji Enstitüsü'nün de bir araya getirilmesinin önemini de vurguladı.

BUSINESSEUROPE Ufuk 2020'nin tasarlanması ve uygulanması için yol gösterici ilkeler için de bazı öneriler sundu:

- Ar-ge finansmanı araştırmada başarı ve yenilikçilik için somut sonuçlar yaratma potansiyeli değerlendirilerek yapılmalıdır.
- BUSINESSEUROPE uyum politikası kapsamında AB'de halihazırda düşük performans gösteren bölgelerin araştırma ve yenilikçilik kapasitesinin artırılması hedefini ve bu hedef doğrultusunda fonların dağıtımını desteklemektedir.
- AB Komisyonu ve projelerde yer alan ilgili tarafların ilişkisi güvene dayalı, basit ve hızlı süreçler üzerinden yürütülmelidir.
- Fikri mülkiyet hakları konusundaki maddeler şirketlerin proje sonuçlarından etkin bir şekilde fayda sağlamasına yönelik olarak işletilmelidir.
- Süreçlerin bürokratik yükü azaltılmalı ve sanayinin, özellikle de KOBİ'lerin katılımı kolaylaştırılmalıdır.
- Ufuk 2020 programı, araştırma ve yenilikçilik alanında gerçekten değer katabilecek AB dışındaki üçüncü ülkelere de açık olmalı ancak üçüncü ülke programlarına

erişimde hakkaniyeti gözeten bir karşılıklılık bulunmalıdır.

- Ufuk 2020 öncelikleri ve eylemlerinin değişen ihtiyaçlara göre ve bilim, teknoloji, yenilikçilik, piyasalar ve toplumun gelişmesine uygun olarak düzenlenmesine olanak sağlayacak esneklik sağlanmalıdır. [Ayrıntılı bilgi için](#)

Fikri Mülkiyet Hakları

- BUSINESSEUROPE ve ABD Ticaret Odası teknoloji transferi anlaşmaları için rekabet kuralları oluşturulması konusunda ortak bir basın duyurusu gerçekleştirdi. Teknolojinin geliştirilmesi, uygulanması ve fikri mülkiyet haklarının korunması konularının ekonomik büyüme ve tüketicinin korunması için olduğu kadar geliştirilen yeni teknolojilerin yaygınlaştırılması için de son derece önemli olduğuna dikkat çekiliyor. Mevcut kuralların yeniden gözden geçirme işlemine tabi tutulması halinde ise 2004'de konulan kılavuz olma ve esneklik ilkelerine bağlı kalınmasını gereğine vurgu yapılıyor. [Ayrıntılı bilgi için](#)

- BUSINESSEUROPE tarafından Ticaretten sorumlu AB Komiseri Karel De Gucht'e gönderilen mektupta Avrupa şirketlerinin **ticari sırlarının** giderek daha yoğun bir şekilde ihlaliyle mücadele için eyleme geçilmesi çağrısında bulunuldu. Mektupta ticari sırların fikri mülkiyet kapsamında olduğu belirtilirken, Avrupa iş dünyasının hem AB hem de diğer piyasalarda rekabetçiliği için hayati önem taşıdığı vurgulandı. Mektupta bazı üçüncü ülkelerde uygulanan fikri mülkiyet ve alım politikaları nedeniyle ticari sırların tehlike altında olduğu kaydedilirken, siber alanda ekonomik casusluk eylemlerinin bu eylemlere maruz kalan şirketler ve Avrupa için servet kaybına neden olduğu bildirildi. BUSINESSEUROPE mektubunda hem AB hem de üye ülkeler düzeyinde ticari sırların korunmasına yönelik tedbirlerin alınması ve ticari sır ihlalleri ile bunlar nedeniyle oluşan fikri mülkiyet hakkı ihlallerinin yargılanması için daha etkin düzenlemeler yapılması çağrısında bulundu. BUSINESSEUROPE uluslararası ticari ortaklarla etkin işbirliği ve eşgüdümün önemine de dikkat

çekerken, AB'nin Avrupa'nın dış ticarete en önemli ortaklarından Çin ve Rusya gibi ülkelerde yetersiz kalan fikri mülkiyet haklarını koruma amaçlı düzenlemelerin güçlendirilmesi için teşvikte bulunması gerektiğini belirtti. Mektupta yine AB içerisinde de bu alandaki düzenlemelerin uyumunun tam olarak hayata geçmediği vurgulandı ve vakit kaybetmeden bu durumun telafi edilmesi gerektiği kaydedildi. [Ayrıntılı bilgi için](#)

Finans Sektörü

- AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu **türev araçların** alım-satımı ile ilgili yeni kuralları konusunda anlaşmaya vardı. Yeni anlaşma uyarınca mali türev araçlarının tüm alım-satım işlemleri merkezi bir karşı taraf taahhüt kurumu onayından geçecek. Bu merkezi karşı taraf satıcı ve alıcı arasında konumda olacak ve alım-satımlarda bir taraf mali sorunlar yaşamakta olsa bile tüm taraflara olan borçların ifasını sağlayacak. Bu şekilde türev araçlar piyasasının günümüzde olduğundan daha güvenli hale getirilmesi hedefleniyor. Mevcut durumda türev araçlar da alım-satım işlemleri alıcı ve satıcı arasında doğrudan gerçekleştiriliyor ve bir tarafın ödeme zorluğu çekmesi durumunda diğer taraf doğrudan etkileniyor. Yeni kurallarla krizden etkilenen finansal kurumların mali sistemin geri kalanını türev araçlar yoluyla olumsuz etkilemesi olasılığı azaltılmış olacak. [Ayrıntılı bilgi için](#)

Ekonomi

- **BUSINESSEUROPE Reform Barometre** sonuçlarını açıkladı. Raporda AB ülkelerinde reform çalışmalarında kaydedilen mesafe değerlendiriliyor. Üye federasyonların sağladığı veriler ışığında BUSINESSEUROPE ekonomi bölümü tarafından hazırlanan çalışmada birçok AB ülkesinde reform çalışmalarının 2011'in son aylarında hızlandığı, uygulama alanında ise istenen seviyelere gelinmediği vurgulanıyor. BUSINESSEUROPE üyelerinin reform uygulamalarında yeterli başarı elde edilmediğini düşündüğü ülkeler arasında Slovenya, İtalya, Letonya, İspanya ve Danimarka yer almaktadır.

Öte yandan Hollanda, Portekiz, Fransa ve Malta iş federasyonları kendi ülkelerindeki yapısal reform uygulamalarında olumlu aşama kaydedildiği görüşünü paylaşmaktadır.

Avusturya, Almanya ve İsveç özellikle cari açık, birim iş gücü maliyeti ve ar-ge alanlarında önemli bir performans sergilemiştir. Danimarka özellikle ticaret ve rekabetçilik göstergeleri açısından olumlu bir performans sergilemiş; İsviçre ve Norveç ise istihdam ve cari açık konularında başarılı olmuştur. Çek Cumhuriyeti sanayi faaliyetleri alanında, ticaret ve kamu maliyesinin iyileştirilmesi konularında başarılı, verimlilik alanında ise daha düşük oranda başarılı olmuştur.

AB liderlerinin reform çalışmalarına hız vermesi önerilen raporda 2012'nin Avrupa'nın ekonomik krizden çıkış çalışmalarına yön verecek bir yıl olduğu ve bu nedenle de iyi değerlendirilmesi gerektiğinin altı çiziliyor. Raporda yer alan bazı bulgular aşağıdadır:

- Reformların uygulanmasında bazı politika alanlarına göre farklılıklar mevcuttur. Mali istikrar ve kamu maliyesi konularında 2011'de önemli ilerleme kaydedilmiştir.
- İş dünyası 2012'de kamu sektöründe verimliliğin artırılmasını ve kamu sektörü harcamalarında tasarrufa gidilmesini beklemektedir.
- İşletmelerin mali kaynağa erişimleri giderek güçleşmektedir.
- Emeklilik sistemlerinde reform, sağlık ve toplu sözleşme sistemlerinde değişiklik ve esnek bir yapıya geçiş 2012'de öncelikli olarak tamamlanması gerekli konular arasında yer almaktadır. Bu konularda başarı sağlanması iş gücü piyasasıyla ilgili sorunların çözülmesine öncülük edecektir.
- Üye ülkeler Avrupa Sömestri ilkelerine bağlı kalarak yapısal reformları bir an önce uygulamaya koymalıdır.
- AB Komisyonu üye ülkelerde kaydedilen ilerlemeleri yakından izleyerek makro ekonomik dengesizliklerin ortadan kaldırılması

çalışmalarında alınan mesafeyi değerlendirmelidir.

- Avrupa parlamentosu ise kamuoyunda devam etmekte olan tartışmalardaki payını korumalı ve yapısal reformların uygulamaya konulması konusunda ısrarlı bir tutum izlemelidir.
- AB Bakanlar Konseyi ve Euro Grup ise AB Komisyonu'nun reform önerilerini destekleyen bir tavır içerisinde olmalı ve gerekli uygulamalarda geciken üye ülkeler üzerinde baskı kurmaya devam etmeli; gerekli durumlarda yaptırım uygulamalıdır.
- AB politikalarının büyüme ve yapısal reformları desteklemesi sağlanmalıdır.

BUSINESSEUROPE üyelerinden bazıları kendi ülkelerinde hangi konuların ön plana alınması gerektiğini şu şekilde belirtmektedir:

- **Fransa:** Kamu harcamalarında kısıntıya gidilmeli, bütün kamu kademelerinde harcamalar sıkı bir denetim altına alınmalıdır.
- **İngiltere:** Kamu sektöründe mal alımlarının daha etkin ve verimli bir işlerliğe kavuşturulması gereklidir. Kamu mal alımlarının merkezileştirilmesi sayesinde ölçek ekonomisi yaratılması ve tasarruf sağlanması önemlidir. Bunları gerçekleştirebilmek için öncelikli olarak kamu mal alım süreçleri gözden geçirilmelidir.
- **İrlanda:** KOBİ kredileri için farklı bir teminatlandırma sistemi oluşturulmalı; kamu desteği altındaki bankaların normal işleyişe dönme süreci hızlandırılmalıdır.
- **Portekiz:** Bankaların borçlanma sürecinin özel sektöre kredi akışlarını etkilemesinin önüne geçilmelidir. [Ayrıntılı bilgi için](#)
